

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.—

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1 —

Srednji otsjek istočnog ratišta je grobnica velikih količina sovjetskog ljudstva i ratnog materijala

Veoma uspješna operacija njemačkih četa u južnoj Italiji i u Sredozemlju

*Iz glavnog stana Vodje Reicha,
23. listopada 1943.*

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

U borbama između Azovskog mora i Zaporozja postignut je jučer jedan veliki odbranbeni uspjeh nakon izvanredno jakih borbi. Pri ovome se je pored naše vanredno hrabre boreće pješadije naročito istakla naša artiljerija. U prostoru prodora jugoistočno od Kremenčuga njemačko zrakoplovstvo znatno je oslabilo ponovljenim teškim napadajima jakih odreda borbenih i blizinsko borbenih zrakoplova snagu nadiranja napadačkih odreda i četna pokretanja. Jučer je došlo u ovom prostoru samo do mjesnih napadaja pješadije i oklopnih kola. Ovi su bili nakon odstranjenja prolaznih prodora u teškim borbama odbijeni. Jednim našim protunapadajem bile su bačene neprijateljske snage daleko natrag u pozadinu usprkos njihovog žilavog otpora. Naše prve napadačke čete prodrle su pri tom u neprijateljske stupajuće kolone i osvojile više mjesta te neprijatelju zadale ogromne gubitke. Na rubu Dnjepra jugoistočno od Kijeva i u prostoru sjeverozapadno od Černigova bili su odbijeni u teškim borbama brojni sovjetski napadaji. Zapadno od Smolenska nastavio je nakon naročito snažne artiljerijske pripravnosti svojim pokušajima prodora.

Protiv više neprijateljskih prodora uvrštenjem odmah učestalim njemačkim protunapadajima bilo je povraćeno jednim dijelom izgubljeno područje usprkos ogorčenom neprijateljskom otporu. U poslijednja dva dana bilo je na istočnom ratištu uništeno 218 sovjetskih kola.

Talijansko ratište: Sa južnog talijanskog ratišta nije bilo javljeno o nikakvim značajnim borbenim pothvatima osim o obostranskoj živahnoj djelatnosti. Jaki odredi njemačkih borbenih zrakoplova bombardovali su neprijateljsku dovoznu luku Napoli te su prouzrokovale pogodcima na lučka postrojenja i brodska spremišta u skladištima i velikim magazinima ogromne požare i znatnu štetu.

U sredozemnom moru napalo je njemačko zrakoplovstvo jakim snagama jedno neprijateljsko otočno uporište. Britanski odredi bombardera uletili su prošle noći u srednju i jugozapadnu Njemačku i izveli vanredno jaki teroristički napad na grad Kassel gdje su su počinjene velike štete u stambenim četvrtima. Stanovništvo je imalo gubitaka. Zračno obranbene snage uništile su prema dosadašnjim vijestima 48 teških bombardera. Njemački borbeni zrakoplovi ponovo su bombardovali prošle noći ciljeve u gradskom području Londona.

*Iz glavnog stana Vodje Reicha,
24. listopada 1943.*

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Novi Sovjetski snažni pokušaji prodora između Azovskog mora i Zaporozja bili su također i jučer u teškim borbama odbijeni. Pri ovima se je naročito istakla 3 planinska divizija pod vodstvom generala Widmana. U noći na 22. oktobra bile su naše čete poslike višednevnih uličnih borbi u Melitopolu povraćene na položaje na zapadnom rubu grada. U prostoru sjeverno od Zaporozja i u prostoru prodora jugoistočno od Kremenčuga prešao je neprijatelj su jakim snagama istovremeno u veliki napad. Iako je neprijatelj smogao da dobije na prostoru u različitim otsjecima ipak je uspjelo našim četama da žestokim borbama osujete namjeravani prodor. Borba traje sa nesmanjenom jačinom. Na Dnjepu jugoistočno od Kijeva i na ušču Dona ostali su i jučer bezuspješni svi sovjetski napadaji. Jednim našim napadačkim pothvatom sjeverno od Kijeva prouzrokovano je suženje jednog prostora prodora koji je neprijatelj postigao borbama poslijednih nekoliko dana. Također i na treći dan trajanja obrambenih borb u prostoru zapadno od Smolenska bili su krvavo odbijeni svi sovjetski pokušaji prodora koji su sprovedeni najjačom artiljerijskom vatrom i dovozom novih snaga. Pri odbrambenom uspjehu na srednjem otsjeku ra-

tišta imali su naročitog udjela 39 oklopni korpus pod vodstvom artilerijskog generala Martineka i ranjskovestfalska 253. pješadijska divizija pod vodstvom generala Bachera.

Talijansko ratište: Na zapadnom i srednjem otsjeku ratišta poduzeo je neprijatelj nakon jake artilerijske pripreme više nadiranja, koje su bili većim djelom već odbijeni koncentričnom vatrom pred položajima naših prestražnih jedinica ili našim protunapadajem. U zapadnom djelu sredozemlja uspjelo je njemačkim vojnicima, koji su prolazno dospjeli u ratno zarobljeništvo, da se oslobole. Nakon dovoza novih snaga i pomoću njemačkog zrakoplovstva zauzeli su ovi vojnici otok Lavita koji je bio zaposjednut od neprijatelja. Na 22. listopada spustili su se naši odredi zrakoplovstva pojačani vojnim četnim jedinicama na otok Stromboli koji je bio zaposjednut od britanskih i Badoljovih četa. Neprijateljski otpor je slomljen a otok zaposjednut. Bilo je privedeno zarobljenika i ratnog plijena.

Prošle noći napadalo je njemačko zrakoplovstvo veoma uspješno engleski lučki grad Grimsbarnes. Drugi odredi njemačkog zrakoplovstva bombardovali su pojedine ciljeve u južnoj Engleskoj.

Na Atlantiku postigli su njemački borbeni zrakoplovi pogodke bombe na 2 broda za iskrcavanje od kojih se jedan može smatrati uništenim. U noći na 23. listopada došlo je u kanalu do okršaja između naših torpednih čamaca i jednog mnogo nadmoćnijeg odreda britanskih krstarica. Pri ovome su postigneće njemačke borbene jedinice jedan vanredni uspjeh. One su potopile jednu britansku krstaricu a osim toga torpedovale još 2 razarača. Vlastitih šteta i gubitaka pri ovome nije bilo.

*Iz glavnog stana Vodje Reicha,
25. listopada 1943.*

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na težistima velike obrambenе bitke na južnom i srednjem

otsjeku istočnog ratišta došlo je jučer do naročito ogorčenih borbi Više sovjetskih divizija koje su napadale južno od Melitopola i na uskom frontu jugoistočno od Zapošožja bilo je pod teškim gubitcima odrezano. Na obim stranama od Dnjepropetrovska uspjelo je neprijateljskim snagama pod zaštitom guste magle, obrazovati mostobran na zapadnoj obali Dnjepra. U prostoru prodora jugoistočno od Kremenčuga izmjenjivali su se jaki napadaji protiv naših četnih obruča i naši protunapadaje. Sovjeti su pojačali njihova naprezanja da izbiju na Krivoj Rog. Teške obrambene borbe traju nesmanjeno žestinom. Do žestoki borbi došle je također i zapadno od Smolenska. Jaki sovjetski napadaji prodora slomljeni su tamo na žilavom otporu naših četa koje su protunapadajem ponovo osvojite prolazno izgubljene krajeve i pri tome uništile jednu slabiju neprijateljsku skupinu. Sa ostalih otsjeka istočnog ratišta javlja se samo o mjesnim borbama u otsjecima sjeverno od Kijeva na obim stranama ušća Soša južozapadno od Velikog Lukija i južno od ladoškog jezera. U teškim borbama poslijednjih dvaju dana bilo je uništeno 282 sovjetskih, bornih kola od kojih je većina uništena između Azovskog mora i Kremenčuga.

Talijansko ratište: Na južnom talijanskom ratištu nije bilo никакvih spomena vrijednih pothvata. Jaki odredi njemačkih borbenih zrakoplova ponovo su napali sa veoma dobrim uspjehom neprijateljsko opskebno uporište Napoli. Prema u međuvremenu uslijedenim vijestima potopilo je njemačko zrakoplovstvo u noći na 22. listopada jedan neprijateljski razarač i pogodcima bombi oštetilo jedan drugi. Nad zaposjednutim zapadnim područjem oboren je jučer 11 neprijateljski zrakoplova od kojih je 9 bilo oboren od strane protuzrakoplovne artiljerije njemačkog zrakoplovstva. Sjeveroamerički bombarderi nadlijetali su pod zaštitom oblaka i kišnog vrijemena jugoistočnu Njemačku i bacili ra-

zasuto bez ikakovog plana bombe na nekoliko mjesta. Prošle noći izvršeni su pojedinačni napadaji neprijateljskih zrakoplova za ometanje na zapadnu Njemačku. Njemački borbeni zrakoplovi bombardovali su pojedine ciljeve na području grada Londona.

KRATKE VIJESTI

Zračna borba na dalmatinskoj obali. Nakon što su se na dalmatinskoj obali pojavili prvi engleski lovci bili su u ovom prostoru uvršteni novi njemački lovački strojevi. Kako vrhovno zapovjedništvo njemačkih oružanih snaga kao nadopunu vojnom izvještaju, javlja polucio je jedan njemački narednik jedan veliki uspjeh. Njemački narednik letio je sa svojim strojem u blizini dalmatinske obale dok najđenom nije primjetio 4 engleska Spitfire-stroja. On je odmah prihvatio borbu sa poslijednjim engleskim strojem kojeg je oborio. Prije nego što su se oni ostali dali u bijeg uspjelo mu je da obori i drugi engleski zrakoplov. Tada su pokušali ostala dva lovca da ga zahvate u kliješta. Jednim spretnim manevrom uspjelo mu je svojim zrakoplovnim topom i trećem lovcu zadati pogodak koji se je na to stropoštao. Posljednji Englez je pokušao ovome izbjegći. Njemački stroj ga je prestigao i nad morem oborio. Čitava ova zračna borba je potrajala četvrt sata.

Američki ratni gubitci. Britanska obavještajna služba javila je nedavno izvještaj dosadašnjih američkih ratnih gubitaka u Europi. Prema ovome iznašaju američki gubitci ukupno 115.883 ljudi.

Japanske podmornice na američkoj obali. Prema jednom sjeveroameričkom novinskom izvještaju pojavili su se u posljednje vrijeme na američkoj pacifičkoj obali čitavi čopori japanskih podmornica. Na čitavoj pacifičkoj obali vlada alarmno raspoloženje.

Strijeljanja u južnoj Italiji. Prema vijestima iz južne Italije bilo je ponovo ovih dana zatvoreno i strijeljano 32 lica koja su bila antiengleski raspoloženi. Među ovima je bilo i nekoliko žena. Streljanim je bila pripisana sabotaža na putovima kojima su se kretale engleske čete.

Knjige o smrti. Zarobljeni engleski piloti jednoglasno su izkazali da je čitava njihova izobrazba usmjerena uništenju njemačkog civilnog pučanstva. Na koncu tečaja izručuju se engleskim pilotima brošure koje tačno opisuju metode kako se stanovništvo najbolje može pogoditi.

Poziv Garibaldincima. General Ezio Garibaldi, potomak talijanskoga borca za sloboda, poziva putem krugovalnika Rim u

časopisima garibaldinaca „La Camicia Rossa“ sve garibaldince i sve prave Talijane, da se pod vodstvom Duce-a pridruže redovima onih, koji rade na vuskrsnuću domovine. Samo tada ako se svi rame uz rame bore, može se spasiti domovina.

Nikakva aneksija u južnom Tirolu nije sprovedena od strane njemačke. U „Wilhelmstrasse“ se najodlučnije demantuju glasine, iznkle u protiničkoj stampi o izvesnoj aneksiji južno tiolske oblasti od strane Njemačke. Tu bi se naime radilo o jednoj podloji i skroz neosnovanoj laži, čiji razlog bi bio jedino nije stvaranje poteškoća fašističko-republikanskoj vlasti i da se ometa zajednički rad između Njemačke i republikanske-fašističke Italije.

Petar Krzesinski potvrđuje sovjetska ubojstva. Zločini Boljševika nad Poljskom potvrđuju se sada iz jednog izvora, koji je skroz i skroz van sumnje. Francusko-kanadski list „Le Devot“ objelodanjuje jedan intervieu sa patrom Krzesinskim, profesorom na univerzi Montreal. Ovaj je ranije bio profesor na poljskim univerzima. Jedva jedvice se je izvukao na litvanskoj granici hapšenju Sovjeta i poslije toga je neko vrijeme živio u Sjedinjenim Državama. Profesor Krzesinski diže najteže optužbe protiv boljševika, koji su zaposjednuti dio Poljske sasvim porobili i posle toga je potvrdio, da je bilo dva miliona Poljaka deportirano u Sibir. Krzesinski potvrđuje također, da je među njima bio veliki broj rimo-katoličkih svećenika, od kojih su mnogi bez ikakvog razloga bili strijeljani. Nadalje on potvrđuje, da su boljševici kod Katyna ubili 10.000 poljskih oficira i završava; „Ove činjenice bile su Poljskoj vlasti skroz i skroz poznate, ali se nije izjasnila sve dotle, dok nisu Nijemci otkrili grobove.

Nemiri u Kolumbiji. Službeni kolumbijski krugovalni prenosnik širi vijest, da je predsjednik Kolumbije, Alfonso Lopez, primio izjavu cijelokupnog kolumbijskog kabineta o datoru ostavci i da je imenovao nove ministre. Ove promjene vlade bile su objelodanjene nekoliko časova iza proglašenja opsadnog stanja nad provincijom Caldas. U raznim djelovima zemlje izbili su nemiri i revolti.

HRVATSKA
Upraviteljstvo propagande predsjedništvu ministarstva. Hrvatske službene novine objelodanjuju jednu naredbu Poglavnika, prema kojoj će dosadašnja glavna uprava na promičbu preći iz nadleštva ministarstva narodnog uzgoja i priključit će se predsjedništvu ministarstva.

Iz Pretstojništa Redarstva

Br. 129 26.X.1943

OGLAS

Po nalogu Njemačke vojne komande, šesta radna skupina, kojoj je bio određen dan nastupa rada za 20 - X - 1943, ima da nastupi rad dana 28 - X - 1943. u 6.30 sati na željezničkoj postaji.

Ovom prigodom ponovo se pozivaju svi građani od 16 do 55 godina, koji se do sada nije prijavili na rad, da se prijave ovom uredu najdalje do 30 tekućeg u 12 sati.

Ing. LJUBIĆ

O terorističkoj fronti bombi

(Gomila odstranjenih ruševina i zračna odbrana u Njemačkoj)

Bezbizirno upućuje neprijatelj svoje terorističke napadaje na nemocno civilno stanovništvo. U borbi protiv ove taktike ubijanja i za sigurnost stanovništva ponovo stoji u prvim redovima njemački rudar. Šta su podneli naši rudari u Porurju prilikom tih strašnih napadaja u borbi sa vatrom i rušenjem, ne može se brojem izraziti i to mora da ostane za jednu kasniju procjenu. U Porurju pak posvuda naokolo nalazimo u blizini rudnika gorostasne brdske obronke, na koje se dovoze pri dobivanju ugljena kamene i neupotrebljive mase. Razni ti obronci stari su već na desetine godina i mahom porasli drvećem i žbunjem. U toku vremena ti obronci postali su već jedna kompaktna stjenovita masa.

U koliko se htjelo da se iste odstrani moralno bi se pristupiti razbijanju. Ovi obronci su pak sada, bar u većini slučajeva, preudešeni u rovove, koji su sigurni od bombi. Ovaj zaista ne lak posao izvodi se našim rudarima, koji bez dvojbe imaju na području kopanja rovova baš najvećeg iskustva, i to dobrovoljnim radom u odmoru. U brdo vode pravilni rovovi, koji su dugački 70, 80 i više metara i potpuno rudarski izgradjeni, t. j. oni su isto tako i odozgo i sa strana podbočenim jakim drvenim stupovima kako god se pravi u rudarskom rovu. Opasnost izvesne provale (odronjavanja) težkih masa koja leže nad tim rovovima-hodnicima time je odstranjena. O glavnih rovova vode još i stranski rovovi, koji su gotovo isto tako izgradjeni.

Čak i jedan laik, koji je neupućen u rudarski rad, može da si predstavi približnu sliku težine te dobrotoljno primljene radinosti u odmoru koja gotovo ni u čemu ne zaostaje za onim radom u jami. Vidjeli smo u Porurju rudare, koji bi 9 do 10 časova radili u jami, pa čim bi si priuštili jedan mali odmor, pomogli bi na gradnji rova za odbranu iz zraka. Čak žene rudara nastoje da se na bilo koji način pokažu od koristi kod tog

rade. Imali smo također prilike, da učestvujemo prilikom jedne uzbune u tim rovovima. Pojedini rovovi su svjetli kao da je dan jer je naime posvuda sprovedeno električno osvjetljenje. K tome su ovi rovovi uređeni također tako, da su sposobni za stanovanje. Kreveti, naslonjači, stolovi i stolice, uredaj za dovodenje zraka i mnogo ostalih stvari omogućava ovdje da boravak bude što udobniji. Ovdje je čovjek u sigurnosti, ne čuje ništa larme protuzrakoplovnih topova, ne opaža nikakvih udara bombi. Kroz taj brdski masiv ne prodire bomba, ona se može samo nekoliko metara zagrebti u brdo pa zatim detonirati a da posada rova ovo i ne osjeti. Ovdje su naši njemački rudari ponova dokazali, da se ne predavaju bez otpora ubilačkim napadajima Engleza i Amerikanaca, već nastoje da pridonose sigurnosti života svojih podanika pa i svog vlastitog. Kako je povedena ili će biti povedena još i briga za ogrijev to će bit boravak u ovim rovovima za zračnu odbranu na brdskim obroncima Porurja podnošljiv i zimi.

PODRUŽNICA OSIGURANJA RADNIKA - SPLIT IZPOSTAVA — ŠIBENIK

Br. 37/B/43 Šibenik, 23. X. 1943.

POZIV

Pozivaju se svi poslodavci sa područja grada Šibenika da, prema doli naznačenom redoslijedu, bezuvjetno podnesu na uvid ovom uredu poslijedni platni nalog (ordine di pagamento) bez obzira da li su uplatili iznose označene na istima ili ne.

U slučaju ogluhe ovaj ured neće priznati nikakove reklamacije ako bi prinosi bili pogrešno propisani na štetu poslodavca dok će se za eventualne greške na štetu ovog ureda naknadno teretiti poslodavca.

Stoga je u interesu svih poslodavaca da blagovremeno postupe prema našem traženju.

Pod poslodavcem podrazumijevaju se i ona lica koja u kućanstvu uposluju sluvavku, poslužavku, sobaricu, kuharicu i tome slično.

Posebno za to određeni službenik primaće na uvid platne naloge prema niže navedenom redu i to od 8-13 i od 16-17.30 sati:

- 1) 27. 10. 43 Platne naloge od broja 19001—20000
- 2) 28. 10. 43 " " " 20001—20300
- 3) 29. 10. 43 " " " 20301—21000
- 4) 30. 10. 43 " " " 21001 dalje

Napomenuti je da se broj platnog naloga (Conto N.o kod plaćenih prinosa nalazi u lijevom vrhu priznanice (Ricevuta) dok kod nenaplaćenih prinosa nalazi se u lijevom gornjem ugлу platnog naloga (Ordine di pagamento).

Poseban se poziv neće nikome uputiti pošto ovaj obavezuje sve poslodavce.

Šef ureda:
GRIMANI, v. r.

Tiskar: Pučka Tiskara - Šibenik